

Diabetli Hasta Tan?lama Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Diabetli Hasta Tan?lama Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19767>

Özet

Tip 2 Diyabetli Hastaların Tedaviye ve Bakıma Yönelik Tutumlarının ve 5 Yıllık Hallerinin Belirlenmesi başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen bu form, **Tip 2 diyabetli hastaların** kapsamlı bir şekilde tanılanması ve değerlendirilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Form, hastaların demografik, klinik ve psikososyal özelliklerini, tedaviye uyum düzeylerini ve genel **iyilik hallerini** sistematik olarak kaydetmek için tasarlanmıştır bir veri toplama aracıdır. Formun temel amacı, kronik hastalık yönetimi sürecinde hastanın ihtiyaç duyduğu bakım ve desteği belirlemede sağlık profesyonellerine yardımcı olmaktır.

Anahtar Kelimeler

Diyabet, Tip 2 Diyabet, Hasta Tanılama Formu, Tutum, Tedaviye Uyum, 5 Yıllık Hali, Kronik Hastalık Yönetimi, **Psikometrik** Geliştirme.

Yazarlar

Gedik-Çelik, S.

Amaç

Diabetli Hasta Tanılama Formu'nun temel amacı, **Tip 2 diyabet** tanısı almış bireylerin klinik durumlarının, tedavi süreçlerine yönelik tutumlarının ve yaşam kalitelerini etkileyen psikososyal faktörleri standart bir yöntemle kaydetmektir. Bu form, Gedik-Çelik (2002) tarafından yürütülen araştırmanın bir parçası olarak, hastaların tedavi ve bakım gereksinimlerini derinlemesine anlamak üzere geliştirilmiştir.

Form, hemirelik ve diğer sağlık bilimleri alanlarında çalışan profesyonellerin, bireyselleştirilmiş bakım planları oluşturmasına olanak tanıyacak kritik verileri toplamayı hedefler. Elde edilen veriler, hastaların hastalık algılamaları, öz-yeterlilik düzeylerini ve tedavi rejimine ne ölçüde bağlı olduklarını değerlendirmede önemli bir rol oynar.

Yapı

Bu tanılama formu, tek bir psikolojik yapıyı ölçmekten ziyade, **Tip 2 diyabet** yönetimini etkileyen çok boyutlu yapıları kapsamaktadır. Ölçülen temel yapılar arasında şunlar yer alabilir:

Demografik ve Klinik Bilgiler: Hastalığın süresi, uygulanan tedavi türü (insülin, oral antidiyabetikler), komorbiditeler.

Tedaviye Yönelik Tutumlar: Hastanın tedavi rejimine (diyet, egzersiz, ilaç kullanımı) karşı geliştirdiği olumlu veya olumsuz yaklaşımlar.

Yıllık Hali (Well-being): Hastanın genel yaşam kalitesi ve psikolojik durumu üzerindeki etkisi.

Öz Bakım Davranışları: Hastanın kan şekeri takibi ve ayak bakımı gibi öz bakım uygulamalarına uyumu.

Geçerlik

Kaynak referansta **Geçerlik** (Validity) bilgisi sunulmamıştır (-). Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen tanılama formları genellikle öncelikle **içerik geçerli** süreçlerinden geçirilir. İçerik geçerli, formun maddelerinin ölçülmek istenen yapıya ne kadar iyi temsil ettiğini değerlendirmek için uzman görüşlerine başvurulmasıyla sağlanır.

Tanılama formunun amacı klinik ve tutumsal bilgileri toplamak olduğu göz önüne alındığında, araştırmanın formun klinik uygunluğunu ve kapsamı sağlamak amacıyla alanında uzman hekimler, hemşireler veya psikologlardan görüş alınması muhtemeldir. Ancak, yapı geçerli veya ölçüt baskınlı geçerlik gibi daha ileri **psikometrik** analizlerin yapılmadığına dair bilgi bulunmamaktadır.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta **Güvenirlik** (Reliability) verisi de belirtilmemiştir (-). Güvenirlik, bir ölçüm aracının tutarlılığı ifade eder. Tanılama formunun farklı bileşenleri için farklı güvenilirlik yöntemleri uygulanabilir.

Eğer form alt ölçekler içeriyorsa, bu alt ölçeklerin **iç tutarlılığı** (Cronbach Alfa katsayısı) hesaplamak standart bir prosedürdür.

Eğer form büyük ölçüde objektif klinik ve demografik verilerden oluşuyorsa, güvenilirlik analizi gereksinimi daha az olabilir; ancak tutumsal maddeler için iç tutarlılığı raporlanması beklenir.

Faktör Analizi

Diabetli Hasta Tanılama Formu, doğası gereği öncelikle bir veri toplama ve sınıflandırma aracıdır (tanılama formu). Bu nedenle, klasik anlamda bir faktör analizi (açıklayıcı veya doğrulayıcı) çalışması yapılmadığına dair kaynakta bilgi mevcut değildir.

Eğer form, hastaların tutumları veya iyilik hallerini ölçen birden fazla madde setini barındırıyorsa, bu setlerin altında yatan gizil yapıları belirlemek amacıyla faktör analizinin uygulanması gerekmektedir. Ancak, mevcut referans bilgisi, böyle bir **psikometrik** analizin sonuçları içermemektedir.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir araştırma aracı olarak geliştirilmiştir).

Format: Genellikle anket veya form tabanlı, hem açık uçlu hem de kapalı uçlu maddeler içerebilen bir yapıdadır. Derecelendirme bilgisi mevcut değildir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Klinik popülasyon.

Yaş Grubu: Yetişkinler (Tip 2 Diyabet genellikle yetişkinlikte teşhis edilir).

Popülasyon Detayları: Tip 2 diyabet tanısı almış hastalar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ve klinik kayıt verilerinin birleşimi. Form, hastanın kendi algılarının (tutumlar, iyilik hali) ve klinik verilerini (tedavi şekli, hastalık süresi) kaydetmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Diyabet Bakımı, Hasta Eğitimi, Klinik Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, 2002, Türkiye, Klinik Form, Veri Toplama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (2002 tarihli tezin bağlı olduğu kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Kullanım Hakkı: Bu form, akademik bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için öncelikle tezin yazarı (Gedik-Çelik, S.) veya tezin bağlı olduğu enstitü (İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari bir ölçek olmadığı için genellikle akademik araştırmalarda kullanılması için bir ücret talep edilmez, ancak yazar onayı zorunludur.

Test Yılı: 2002.

Kaynaklar

Gedik- Çelik, S. (2002). *Tip 2 diyabetli hastalar?n tedaviye ve bak?ma yönelik tutumlar?n?n ve iyilik hallerinin belirlenmesi (Yüksek lisans tezi)*. ?stanbul Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Orijinal PDF ba?lant?s? mevcut de?ildir.

Diabetli Hasta Tan?lama Formunun Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmad??? için bu bölüm bo? bırak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM